

A Carn !

Publicació electrònica
d'Història Militar Catalana

I Època Any II núm. 6 gener de 2008

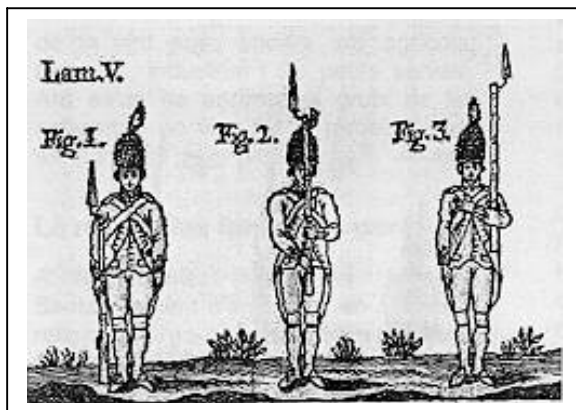
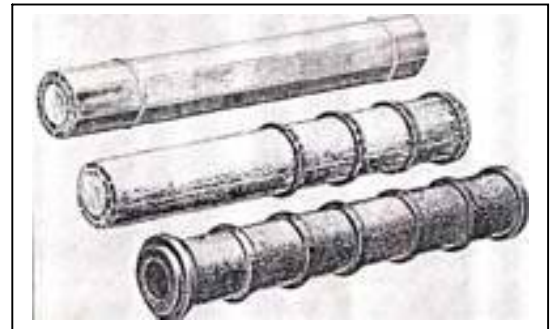

Sumari

4 - EDITORIAL: *Desgreuges políticament correctes*

5 – La milícia valenca i les seves armes pesants (s. XIV).....

11– L'índex d'ocultació de les lleves de Miquelets (1793)

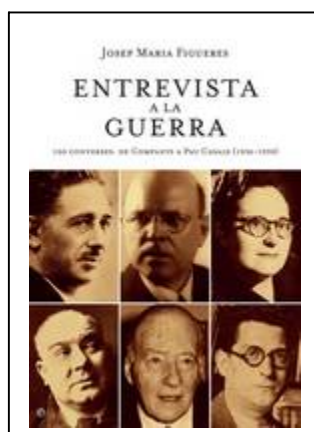
15 – EL PERSONATGE:
Manuel Grau Iglesias

20 – NEWS

23 – LLIBRES:

La Croada
Catalana

Els exèrcits
de Catalunya

Entrevista a la Guerra

31 – El fons de Miquelets de l'AHT (Tarragona)

EXPUGNARE OPPIDUM: Pensacola (1781)

Dins del context de la Guerra d'Independència de Nordamèrica, s'inscriu la campanya de reconquesta de la Louisiana que formalitzà Bernardo de Gálvez entre 1778 i 1782. Pel tractat de París de 1763, la *Louisiana* passava a domini anglès, però des de 1777 Carles III d'Espanya ajudava encobertament els rebels nordamericans, i entrà obertament en guerra quan el conflicte adquirí aquest rang.

El governador de la Florida, Bernardo de Gálvez, endegà una ambiciosa campanya per emparar-se de tot el Golf de Mèxic, disposat a recuperar aquell tros americà que havia estat del seu rei, i on llavors hi tenien llurs guarnicions els britànics. Prengué *Fort Bute* (1779), *Baton Rouge* (setembre de 1779), *Fort Charlotte* (març de 1780) i *Mobile* (gener de 1781). De cara al cop definitiu de *Pensacola*, aplegà una host nodrida i heterogènia, d'uns 7.500 homes. L'exèrcit de Gálvez es composava de diversos regiments espanyols (de Guadalajara, de Sòria, de Navarra, de Toledo, etc.), tres d'irlandesos, dos batallons fixos de nadius, uns 700 francesos i un grupuscle de patriotes nordamericans. Entre els regiments espanyols, hi era el regiment de voluntaris catalans, una força de 228 soldats que s'integraven en dues companyies dins de la 1a. Divisió de camp volant, comandada pel coronel Pau Figuerola.

La Companyia Franca de Voluntaris Catalans havia estat creada el 1767, quan va ser embarcada per reforçar La Havana i passà, també a Sonora, on participà en les lluites contra diverses tribus d'indis, entre les quals, els apatxes. Es tractava dels antics fusellers de muntanya (miquelets), però ara, muntats, d'acord amb les exigències de campanya a Sonora. Formaven dos regiments amb dos batallons de sis companyies cada un, el batalló era d'uns 800 homes. Vestien calçots blaus ajustats a la mitja cama, un guardapit groc amb botonadura blanca, corbateta negra, mitges blanques i sabates negres. Els oficials es cobrien amb una casaca blava amb filatura groga i tricorni negre, i els soldats amb una casaca blava embuatada i un gorret petit de llana. Anaven armats amb ganivets de 30 cms., escopeta o mosquet de espurna; alguns duïen fusell lleuger de calibre 19, i baioneta.

Gálvez comptà amb una flotilla de 16 bucs de guerra, entre els quals, set navilis de línia i algunes fragates. Després de la batalla de *Fort Charlotte* i la conquesta de *Mobile*, tenia el camí obert a *Pensacola*. El 9 de març, realitzà un desembarcament amfibi establint un cap de pont prop de *Fort George*. Espanyols i britànics van pactar deixar de banda la població civil de *Pensacola* i centrar les operacions militars en aquell fort, de manera que un cop pres, la població va quedar intacta. Durant tot el mes de març va anar desembarcant i atrinxerant la gent, i des de finals d'abril aconseguí afermar les posicions artilleres, amb aproximacions cavades pels 10.000 mariners de què disposava. L'1 de maig els espanyols aconseguiren instal·lar una bateria de sis canons de 24 lliures d'alt d'un pujol, per bé que fou desmuntada en una sortida enemiga; també s'instal·laren morters que feren força mal als defensors. Des del dia 6 de maig es bombardejava el fort anglès amb gran dany dels britànics, que veïeren molts dels seus canons desmuntats. El dia 8, un tret de morter explotà al polvorí del fort, matant 80 soldats. L'assalt l'endemà, per una bretxa oberta per l'artilleria, féu impossible tota resistència. A més, Gálvez irrompí amb la seva flotilla en el port enemic i canonejà els efectius navals britànics. Els defensors es rendiren el 10 de maig, i a les 17:00h. sortien del fort 1.113 soldats (regulars, mercenaris alemanys del regiment de Waldeck, milícia i nadius –uns 950 indis-), entregant-se el cap anglès, general John Campbell i l'almirall Chester, capità general i governador de West Florida. Van ser embarcats i duts a Nova York, on passaren a mans dels nordamericans.

Els britànics van sofrir 573 baixes, entre morts (105), ferits (382) i desertors (86); els espanyols 272, entre morts (74) i ferits (198). Gálvez assolí el domini espanyol en el Carib quan poc després s'emparà de *Nueva Providencia* (Illes Bahames); trobant-se enmig dels preparatius per assaltar Jamaica quan el sorprengué la notícia de la fi de la guerra.

Granaders espanyols i el batalló de milícies de l'Havana
 assaltant fort George (oli del U.S.Army Center for Military History)

RODULFO BOETA, JOSÉ. *Bernardo de Gálvez*. Madrid: Publicaciones Españolas, 1976; REPARAZ, CARMEN DE. *Yo solo. Bernardo de Gálvez y la toma de Pensacola en 1781*. Barcelona: ICI. Serbal, 1986; CALLEJA LEAL, GUILLERMO G. "Bernardo Gálvez y la intervención decisiva de la Corona de España en la Guerra de la Independencia de los Estados Unidos de Norteamérica". *Revista de Historia Militar*, 96 (2004) 147-218; TOWNSEND CUMMINS, LIGHT. "The Gálvez Family and the Spanish participation in the independence of the Unites States of America". *Revista Complutense de Historia de América*, 32 (2006) 179-196.
www.todoababor.es/articulos/pensacola.htm

A C a r n ! Publicació electrònica d'Història Militar Catalana

Director: Manel Güell [mguell@altanet.org]; **Col·laboradors:** Núria Florensa, Ramon Perelló, Francesc Murillo Galimany, Alfred Redondo Penas; Josep M. Grau, Roser Puig, Josep M. Güell, Jordi Rovira; **Imatges:** (Per ordre d'aparició) *Portada* – Torre de l'Arquebisbe, muralla de Tarragona (1915), Placa de vidre estereoscòpica de Josep Salvany Blanch [Biblioteca de Catalunya, Fons Salvany <http://mdc.cbuc.cat/cdm4/item_viewer.php?CISOROOT=bcsalvany&CISOPTR...>]; *Sumari* – Bombardes del segle XIV [www.cllham.org/050562.htm]; Làmina amb formació de Miquelets [www.parweb.net/rocamora/articl02.htm]. Les imatges de les portades dels llibres recensionats, a la web de referència de la recensió. *Última pàgina* – Assalt al Fort George de Pensacola (1781) [www.todoababor.es/articulos/pensacola.htm].

A C a r n ! no es considera responsable de l'opinió, tendència ideològica o contingut empíric que puguin semblar indicar o expressin els articles i col·laboracions que ciberpublica. *A C a r n !* és un projecte personal, pensat, dissenyat, desenvolupat, omplert, gestionat i distribuït per Manel Güell amb ajut de voluntariat col·laborador, que ofereix un espai web de contingut semiobert i lliure circulació per acollir tota participació capaç d'aportar informació, debat, crítica, suggeriments, etc., amb els quals ampliar el coneixement de la història militar de Catalunya. Existeix, en tot cas, el compromís tàcit de rigor pel que fa al tema de citació i referències bibliogràfiques, compromís que s'exigeix a tot col·laborador que hi vulgui publicar. Aquesta publicació és lliure i gratuïta i els ciber subscriptors ho són únicament a tall d'haver estat inclosos al mailing d'enviaments; no es cobra preu ni retribució, ni tampoc es paga cap aportació.

A C a r n ! penjarà a la site, sengles versions de cada número, en català i en castellà, però no garanteix les condicions i/o la correcta prestació dels serveis que aquella web ofert als usuaris d'Internet per terceres persones alienes a la nostra publicació, ni tampoc que aquests compleixin la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal i comerç electrònic. Tampoc es fa responsable dels possibles danys ocasionats per interferències, desconnexions, virus informàtics, avaries telefòniques, sobrecàrregues, retards o bloquejos de la xarxa, o altres perjudicis del sistema electrònic, ni molt menys dels danys que puguin causar terceres persones mitjançant il·legítimes intromissions, fóra del nostre absolut control.

<http://perso.wanadoo.es/ramon19630427>; www.irmu.org > Notícies; www.delaguerra.org > Enllaços;
<http://seneca.uab.es/historia/hn0708.htm>; <http://hispanianova.rediris.es/enlaces/hn0708.htm>;
www.11setembre1714.org